

Informace z oblasti výzkumu

Rada VŠ, 21. 5. 2015

Tomáš Opatrný

(opatrny@optics.upol.cz)

Obsah:

- **Věcný záměr zákona o podpoře výzkumu**
- **Státní rozpočet na VaV 2016**
- **Hodnocení VaV 2014, 2015, 2016**
- **IPn Metodika**
- **Výbor pro VaV Rady pro konkurenceschopnost**
- **Financování elektronických informačních zdrojů**
- **Diskuse RVŠ k výzkumné spolupráci VŠ a podniků**

Věcný záměr zákona o podpoře výzkumu :

- *„cílem návrhu je vytvořit ve společnosti podmínky pro dlouhodobé zvýšení kvality a výzkumu, vývoje a inovací v ČR, ... zajistit udržitelný rozvoj systému výzkumu, vývoje a inovací, zajistit efektivnost výdajů na VaVal a potřeby ekonomiky a společnosti“*
- Terminologie upravit podle GBER (obecná výjimka pro povolenou veřejnou podporu podnikům)
- Přesuny mezi účelovou a institucionální podporou
- Institucionální podpora na rozvoj výzkumné organizace nese znaky účelové podpory (*„budou jednoznačně a závazně specifikovány závazné cíle...“*)

Věcný záměr zákona o podpoře výzkumu :

- Podpora Národních infrastruktur výzkumu a vývoje jako specifický nástroj podpory
- Státní rozpočet - zakotvit dlouhodobost závazků a závaznost střednědobého výhledu
- Zřídí se Ministerstvo pro výzkum, vývoj a inovace (návrh SR, správce kapitoly pro GAČR a TAČR, bude provádět hodnocení).
- Připomínkování: společné jednání Legislativní komise a komise pro vědeckou činnost 14.4., pRVŠ 16.4., jednání zástupců RVŠ s nm. Marksem 16.4.)
- Usnesení RVVI z 24.4. : RVVI „...ukládá sekci VaVal zohlednit připomínky členů Rady, ČKR, **RVŠ**, AV ČR, poskytovatelů a SPD a informovat o nich členy Rady na 305. zasedání Rady.“ (připomínky RVŠ v materiálech)

Státní rozpočet na VaV 2016 :

- **Návrh schválený RVVI 24. dubna 2015** (dokument v materiálech)
- **Celkové výdaje VaV 2016: 28,67 mld.** (2015: 26,91 mld.)
- **MŠMT celkem 12,05 mld.** (2015: 11,26 mld.)
- **MŠMT RVO 5,77 mld.** (2015: 5,25 mld.)
- **GAČR 3,62 mld.** (2015: 3,57 mld.)
- **TAČR 2,75 mld.** (2015: 2,75 mld.)

Státní rozpočet na VaV 2016 :

- **Nárůst oproti roku 2015 o 6,5 %**
- **Nárůst oproti roku 2013 o 10,6 %**

Státní rozpočet na VaV 2016 :

- Nárůst oproti roku 2015 o 6,5 %
- Nárůst oproti roku 2013 o 10,6 %
- pozn: z volební kampaně 2013:

3. Aby tu chtěly žít i naše děti

- » Chceme solidární společnost bez zneužívání sociálního systému
- » Chceme zdravotně nezávadné, kvalitní a cenově dostupné potraviny
- » Vrátime prestiž českému školství, zdvojnásobíme finanční prostředky na vědu a výzkum

Hodnocení 2014:

- Stále není hotové.
- Data jsou sice dávno sesbíraná, ale nepodařila se veřejná zakázka na dodavatele výpočtu. Prý to ale dokončeno bude.
- Kdy bude dokončeno - nevíme.

Hodnocení 2015:

- Mělo už probíhat...
- ...ale zase se něco zadrhlo.
- Usnesení RVVI z 24. dubna:

Rada

1. schvaluje postup hodnocení roku 2015 a 2016 podle diskuse proběhlé v rámci jednání,
2. schvaluje, že hodnocení v roce 2015 a 2016 bude provedeno podle upravené Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platné pro léta 2013 až 2015), jejíž platnost bude prodloužena i na rok 2016,
3. ukládá sekci pro VaVal rozpracovat postup hodnocení 2015 a 2016 a rozeslat členům Rady ke schválení per rollam,
4. zahájí práce na přípravě hodnocení 2017+.

IPN Metodika:

- **Závěrečná konference - Olomouc 14. 5. 2015**
- <http://metodika.reformy-msmt.cz/3-mezinarodni-konference>
- *„S novou metodikou hodnocení VaV míříme na olympijskou úroveň.“*
- *„Plané obavy - Profesorka Moravcová také vyvrátila nejčastější mýty, které v průběhu veřejných konzultací zaznívaly.“*
- *„...Určitá míra kritiky je přijatelná. Většinou pramení z nedokonalé znalosti systému hodnocení, proto je třeba jej neustále vysvětlovat.“*

IPN Metodika:

- RVŠ zaslala své připomínky v požadovaném formátu (celkem 13 bodů, viz rozeslané materiály)
- Prezentace na konferenci se věnovala i zpětné vazbě, připomínky RVŠ komentovány jen letmo, některé vůbec.

Hlavní námítky RVŠ:

- Jak zajistit dostatečný počet kvalitních nestranných zahraničních hodnotitelů?
- Registr výzkumníků a evidence FTE výzkumníků - nadbytečná byrokratická zátěž + nejasné, jak na VŠ stanovit rozdělení činnosti mezi výuku, výzkum a další aktivity.
- Perioda hodnocení 5-6 let je příliš dlouhá na poskytnutí efektivní zpětné vazby v dynamickém prostředí ČR.

IPN Metodika:

- **Hlavní námitky RVŠ (pokračování):**
 - Pracovní nasazení a finanční náklady spojené s hodnocením nebudou rovnoměrně rozprostřeny v čase, ale budou koncentrovány do kratších úseků 1x za 5-6 let.
 - VŠ a AVČR v jednom „hrnci“ jako „Scientific Research Organizations“ bez ohledu na značnou variabilitu škol i fakult a různost jejich poslání (některé mají blíže k „Public Service RO“, jiné k „Industry & Business Service RO“. Jde o krok proti diverzifikaci VŠ.

IPN Metodika:

- **Hlavní námitky RVŠ (pokračování):**
 - Výpočet financí podle FTE výzkumníků je problematický v obou variantách (závislost na přesném stanovení FTE, nebo rigidita a neadekvátnost vůči rychle rostoucím pracovištím)
 - Problematické (ne)započítávání spoluautorských podílů
 - Nepřesvědčivé řešení problematiky hodnocení aplikovaného výzkumu (vše „peer review“, ale absence výsledků typu „prototyp“, „poloprovoz“, „software“). Jak vůbec bude panel hodnotit význam aplikovaných výsledků?

Výbor pro VVI Rady pro konkurenceschopnost

- **Rada pro konkurenceschopnost a hospodářský růst** zřízena v lednu 2015
- Předseda - vicepremiér Bělobrádek, místopředsedové: ministři Chládek a Mládek, členové: zástupci ministerstev, ČMKOS, SPD, HK, atd.
- Zřízeno 5 výborů (pro MSP, pro investice, pro technické vzdělávání, pro VVI, pro digitální ekonomiku a kulturní a kreativní průmysly)
- Výbor pro VVI: předseda nám. Marks, dále zástupci resortů, za VŠ prof. T. Zima (ČKR), T. Opatrný (RVŠ), Ing. F. Barták (VOS)
- První jednání - 4. 5. 2015

Výbor pro VVI Rady pro konkurenceschopnost

Nám. Marks: úkol: dlouhodobé konsolidování řízení aplikovaného výzkumu. Do r. 2018 by rádi dospěli k řešení

- a) jak budeme sektorově podporovat z OP,
 - b) jak organizovat veřejné výdaje na aplikovaný výzkum - účelově i institucionálně,
 - c) platforma pro dialog mezi potřebami soukromého sektoru a veřejného financování.
- Záměr vybudovat „Integrovaná oborová centra aplikovaného výzkumu“, IOC AV
 - Inspirovat se Fraunhoferem, ale po česku
 - Definovat klíčové sektory NH, získat od soukromého sektoru rámcové zadání výzkumných potřeb.

Financování elektronických informačních zdrojů

- Po roce 2017 končí financování ze stávajících projektů OP VaVpl a programu MŠMT Informace základ výzkumu.
- Ve střednědobém výhledu státního rozpočtu nejsou u MŠMT po 2017 plánovány finanční prostředky pro nákup EIZ.
- Nejsou vytvořeny podmínky pro sestavení projektu pro centralizované zajištění EIZ na národní úrovni v rámci plánované výzvy OP VVV (PO 1, SC 4) , dořešení mandátu a postavení NTK jako předpokládaného provozovatele národního koordinačního centra.

Financování elektronických informačních zdrojů

- Usnesení Sněmu RVŠ ze dne 22. 5. 2014: MŠMT vyzváno k sestavení pracovní skupiny, která se bude zabývat koncepcí národní politiky a dlouhodobého zajištění EIŽ pro VaVal.
- ? ? ?

Diskuse RVŠ k výzkumné spolupráci VŠ a podniků

- Dnes v 15 hodin zde
- Jaké jsou silné a slabé stránky spolupráce VŠ a průmyslu - co funguje dobře, kde jsou největší rezervy, jak nejlépe využít potenciálu vzájemné spolupráce?
- Jakou roli by při tom měl hrát stát?
- Co máme očekávat od chystané nové legislativy - jdou případné změny spíš správným směrem či nikoliv?

Diskuse RVŠ k výzkumné spolupráci VŠ a podniků

Pro RVŠ jde především o získání potřebných informací k ujasnění stanovisek pro připomínkování materiálů souvisejících s novou legislativou.

Hosté:

- nám. **A. Marks (RVVI)**
- předsedkyně TAČR Ing. **R. Bízková**
- ředitel odboru VaV MŠMT dr. **L. Levák**
- senior ředitelka engineeringu a ICT Meopta-Optika s.r.o. Ing. **S. Skyvová**
- ředitel projekce a konstrukce NOEN a.s. Ing. **J. Krása**
- ředitel pro strategii VÍTKOVICE a.s. Ing. **J. Michálek**

Srdečně zveme všechny zájemce!

Návrh usnesení:

- Rada VŠ apeluje na Radu pro výzkum, vývoj a inovace a na vládu ČR, aby podnikly veškeré kroky k neprodlenému a transparentnímu dokončení Hodnocení VaV 2014 a zajistily včasné a kvalitní provedení Hodnocení 2015 podle platné metodiky.**
- Rada VŠ trvá na svém stanovisku, že pravidla hodnocení musejí být známa dříve než jsou uplatněny výsledky, které se podle nich hodnotí.**
- Rada VŠ apeluje, aby v případě aplikace výstupů IPn Metodika byly náležitě vzaty v potaz připomínky RVŠ. Zejména žádá, aby nové principy hodnocení a financování reflektovaly důležitost sepětí výzkumu s výukou na vysokých školách a podporovaly diverzitu vysokoškolských pracovišť.**